

Projectgroep MOW

Onderzoek naar valorisatie restgronden en -gebouwen

Vlaamse Brede Heroverweging

Datum: 30.06.2021

Status: [Definitief]

Binnen het beleidsdomein MOW werden de voorbije jaren volgende verkoopopbrengsten gerealiseerd door de verschillende entiteiten.

AWV:

Geraamd 2019 : 2.522.000 euro

Gerealiseerd 2020: 5.075.349,08 euro

Geraamd 2020: 2.522.000 euro

Gerealiseerd 2020: 1.301.064,72 euro

MDK:

Geraamd 2019: 0 euro

Gerealiseerd 2019: 20.475 euro

Geraamd 2020: 11.141.000 euro¹

Gerealiseerd 2020: 0 euro

DVW:

Geraamd 2019: 5.000.000 euro

Gerealiseerd 2019: 4.606.964,91 euro

Geraamd 2020: 5.000.000 euro

Gerealiseerd 2020: 5.012.276 euro

DEEL 2: ANALYSE

Doeltreffendheid beleidsinstrument – regelgevend kader

In deze oefening werd de doeltreffendheid van de procedure bekeken en werd nagegaan of een actiever beleid bij de MOW-entiteiten tot een hogere opbrengst zou kunnen leiden in de loop van deze legislatuur.

Sinds januari 2019 is er een nieuw regelgevend kader van kracht voor onroerende transacties uitgevoerd door Vlaamse besturen. De regelgeving is up to date, maar de huidige procedure blijkt nog steeds een log instrument te zijn.

---

¹ De geraamde ontvangst in 2020 betreft een eenmalige ontvangst uit de verkoop van gronden in het kader van het RON-project. Cf. de beslissing van de Vlaamse Regering m.b.t. het RON dossier worden de ontvangsten uit de verkoop van de gronden gerecupereerd voor de investeringen in de uitvoering van dit project. Binnen het RON-project is er vertraging owv de bijkomende noodzaak van project-MER en de vertraging owv Corona bij de opmaak van een brownfieldconvenant. Dit maakt dat het project (zowel ontvangsten als uitgaven) een jaar is opgeschoven.

De omzendbrief domeinbeheer regelt de (interne) procedures die de entiteiten dienen te volgen indien zij de bestemming van een onroerend goed in eigendom van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest willen wijzigen of een onroerend goed aan zijn bestemming willen onttrekken.

De betreffende diensten, waarvan verplicht gebruik gemaakt dient te worden indien een entiteit een onroerend goed wenst te verkopen hebben een beperkte capaciteit. Hierdoor ontstaat een bottleneck wat ervoor zorgt dat de doorlooptijden toenemen, van zodra de dossiers de administratieve procedure bij de beheerende entiteiten doorlopen hebben en ter beschikking zijn gesteld bij het Team Vastgoed van het facilitair bedrijf. De gemiddelde doorlooptijden van de overdrachtdossiers bij de entiteiten van het beleidsdomein MOW variëren van minimaal 1 jaar en 9 maanden bij DVW naar een gemiddelde doorlooptijd van 2 jaar bij AWV na effectieve terbeschikkingstelling aan het Team Vastgoed.

Dit resulteert in een groot aantal dossiers die door de beheerende entiteiten werd overgemaakt aan het team Vastgoed en waarvoor de verkoop nog niet werd gerealiseerd met als gevolg uitgesteld verkoopopbrengsten:

- Van DVW liggen momenteel 129 percelen bij Team Vastgoed en/of vastgoedtransacties, ter waarde van ongeveer 15 miljoen euro.
- Voor AWV zitten 544 percelen in het verkoopproces voor een geraamde waarde van 19 miljoen euro (waardebepaling van FB 2019).

Door een actief verkoopbeleid te voeren, kan De Vlaamse Waterweg een jaarlijkse doelstelling van verkoopopbrengst van 5 miljoen euro vooropstellen in de periode van 2019-2022. Nadien zal dit terugvallen naar 1,5 miljoen euro op jaarbasis voor de periode 2023-2024. Het betreft immers eenmalige inkomsten, die eindig van aard zijn.

In het kader van het relanceplan en de bijkomende taken van vastgoedtransacties (onteigeningen) loopt deze doorlooptijd nog op.

Conclusie doeltreffendheid huidig beleidsinstrument

Door de vervreemding van de niet bestemde onroerende goederen ligt het beheer en de daarbijhorende kosten niet meer bij de Vlaamse Overheid. De Vlaamse Waterweg hanteert bovendien een voorwaarde dat de beheerskosten voldoende moeten slinken waardoor er een minimumbedrag van 5.000 euro gehanteerd wordt alvorens het dossier wordt opgestart.

De maatregel kan bijgevolg als doeltreffendheid beschouwd worden doch is uit het onderzoek gebleken dat de doeltreffendheid verhoogd kan worden indien op korte termijn alle verkopen gerealiseerd zouden kunnen worden. Uit gesprekken met de diensten die hiervoor instaan is gebleken dat de middelen hiervoor ontbreken.

Indien hierop ingezet moet worden, kan eventueel ook gekeken worden naar de privé markt (notarissen, landmeters...) maar dan zal ook de afweging gemaakt worden of deze bijkomende kosten ook effectief tot hogere inkomsten zullen leiden.

////////////////////////////////////

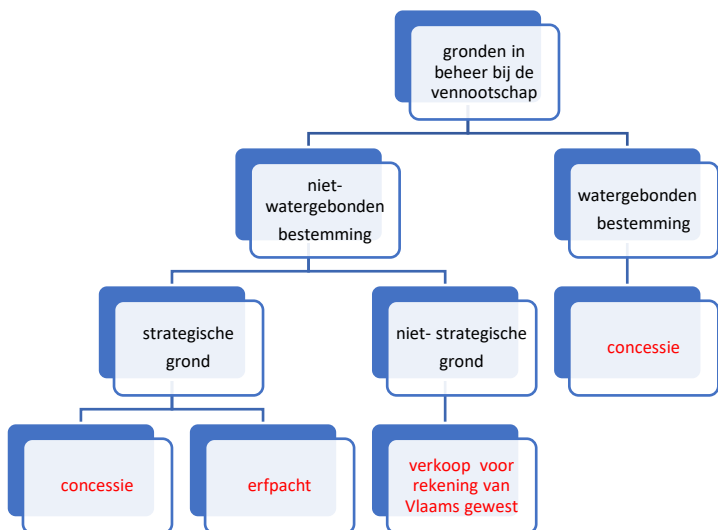
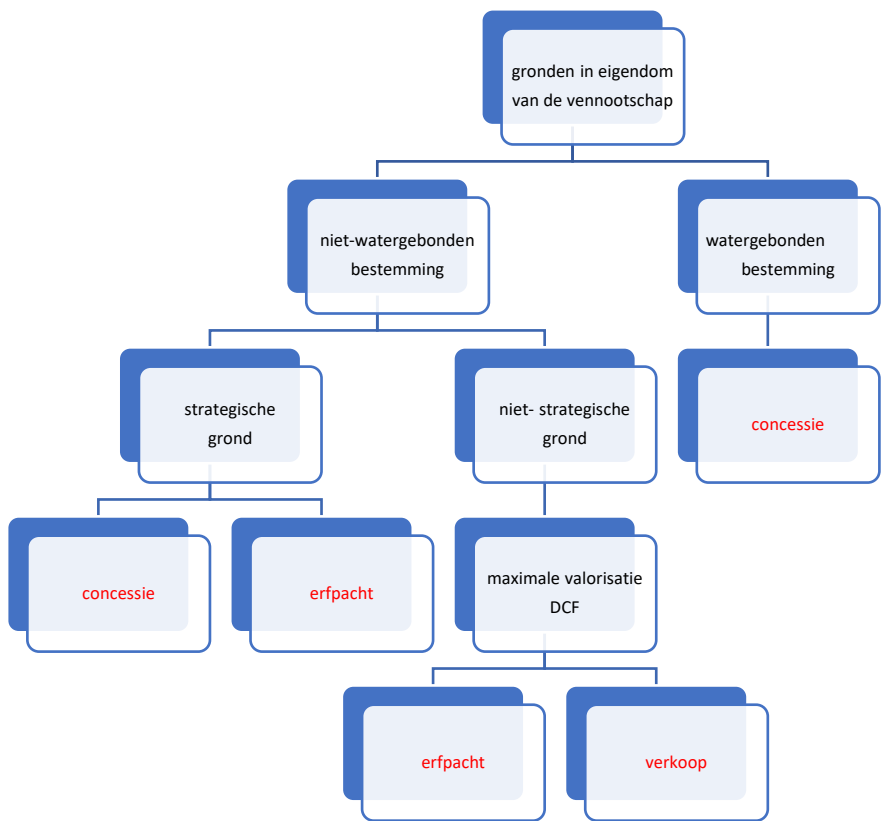

5.3. Afwegingskader

Het afwegen van het verkoop van gronden kan gebeuren volgens het hierna opgegeven stroomdiagramma. Daarin zijn de hogerstaande elementen opgenomen. Een nauwgezette toepassing hiervan biedt een solide houvast voor het behandelen van dossiers vanaf heden. Het laat toe om steeds alle elementen in overweging te nemen bij de beoordelen en het formuleren van voorstellen.

Voorgesteld wordt deze werkwijze te volgen in de dossiers die thans opgezet worden. De enkele dossiers die nog lopende zijn worden nog afgehandeld zoals destijds opgestart.

Op 27 januari 2021 aan de Raad nog een actieplan voorgesteld om verkoopdossiers te versnellen. Volgende acties werden daarbij vooropgesteld:

Actie 1: Actieve interne opvolging

Actie 2: Overleg met afdeling Vastgoed en afdeling Vastgoedtransacties

Permanent op dossierniveau, tweemaandelijkse feedback van de entiteiten Vastgoed en Vastgoedtransacties en driemaandelijks op managementniveau voor probleemdossiers

Actie 3: Extra instrumenten en maatregelen

Subactie: Aanstelling externe landmeter

In een aantal dossiers vormt het niet beschikbaar zijn van een landmeter een bottleneck. Deze problematiek zal in het kader van de personeelsbesparingen en het relanceplan sterk toenemen. Daarom wordt voorgesteld om een raamcontract in de markt te zetten om op ad hoc basis voor de opmaak van definitieve plannen of voor verkavelingsplannen een landmeter in te huren.

Subactie: Aanstelling notaris

Voor de gronden in eigendom kan De Vlaamse Waterweg een notaris aanstellen nadat de commissarissen van vastgoedtransacties de minimumwaarde hebben geschat. Om sneller vooruitgang te boeken en de commissarissen te ontlasten zal voor de gronden in eigendom gebruik gemaakt worden van een notaris.

Subactie: Verkoop opstallen met huurovereenkomst

Actie 4: Permanente screening percelen in beheer en in eigendom

Er vond een screening plaats van de 15.881 kadastrale percelen die ofwel in eigendom dan wel in beheer zijn van De Vlaamse Waterweg. Door wijzigingen binnen de organisatie zoals het bundelen van de districtswerking, het uitdovend gebruik van bepaalde magazijnen, alsmede andere inzichten en omstandigheden (het opzeggen en het aflopen van huurcontracten en erfpachten, een alternatieve locatie om een brug aan te leggen) komen periodiek nieuwe gebouwen en percelen voor verkoop in aanmerking. Soms geven nieuwe inzichten of geen interesse van kopers ook aanleiding om bepaalde percelen terug te trekken uit de verkoopprocedure.

Timing: De screening van de gebouwen en percelen betreft dus een **permanente opdracht** in samenspraak met de territoriale afdeling.

Actie 5: Periodieke rapportering aan de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van DVW dient voor alle vervreemdingen van onroerende goederen haar goedkeuring te verlenen. De Vlaamse Waterweg volgt hierbij de procedure inzake vervreemding van onroerende goederen zoals vastgelegd in de Omzendbrief VR/2017/42, waarbij afhankelijk van het feit of het gaat om onroerende goederen in eigendom van De Vlaamse Waterweg nv dan wel van het Vlaams Gewest en in beheer bij De Vlaamse Waterweg nv, de Raad van Bestuur beslist dan wel gunstig adviseert omtrent de vervreemding.

